

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 4. Quis sit accusator vel testis competens in causis matrimonialibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

in talibus arbitretur, sicut non convenit laicum judicare de spiritualibus &c. Quod si contraria est alicubi consuetudo, dicendum videtur, esse ex defectu Ecclesiasticorum qualificatorum, aut accessisse concessionem Papæ.

§. 15. Si Judice ecclesiastico in hac materia 31.
controvertatur sua jurisdictio, potest ipsemet de hoc jure suo cognoscere, uti ex Jure, auctoritate & ratione probat *Sperell. decis. 133.*

§. 16. Si agatur de valore Matrimonii aliis- 32.
que similibus, tractari debet summarie, de plano, ac sine strepitu Judicii, si autem agatur de adulterio, sive criminaliter, sive civiliter, opus est processu ordinario, uti pluribus *Krimer à n. 2449.* Quandonam dicatur agi criminaliter vel civiliter, dicam n. 432.

Q. 4. *Quis sit accusator vel testis competens in cau-* 33.
sis matrimonialibus. R. §. 1. Qui ob turpem quaestum accusat vel impedire quaerit Matrimonium, non auditur, Cap. *Significante.* 5. Qui Matrim. accusare: Et ratio redditur, quia malitiis hominum non est indulgendum: quod valet de omni pravo fine: item de illo, qui sciens impedimentum, non denunciavit, nisi probet se tum justè tacuisse, Cap. *Cum in tua*, ibid. Ex quo habetur sufficere, si juret, se primò postea intellexisse, & nunc manifestare non ex malitia.

§. 2. Si accusatio fiat circa impedimenta, 34.
quæ ipsi contrahentes remove, aut soli scire possunt, uti sunt servitus, error, defectus, consensus, impotentia, soli contrahentes sive conjuges accusare possunt: in aliis possunt etiam alii, per se loquendo: cæterum qui scientes & facientes Matrimonium invalide contraxerunt,

non sunt contra illud ulterius audiendi, Cap.
1. ibid.

35. §. 3. Accusare ad separationem tori competit soli conjugii innocenti. Si maritus nolit uxorem adulteram accusare, admittitur pater adulteræ & cæteri cognati; imò & quandoque externi: non ita facile admittitur uxor accusans virum de adulterio, quàm vir uxorem.

36. §. 4. Qui Matrimonium contractum accusare possunt, admittuntur etiam ut testes contra illud: attamen, per se loquendo, voce præsentibus debent exponere de impedimento. Hactenus dicta pluraque alia videri possunt ex Jure deducta apud *Krimer* à n. 1485. & 1500.

37. Q. 5. Quid notandum sit in materia de Matrimonio circa propositionem 1. damnatam ab *Imoc.* XII. Propositionis illa sic habet: *Non est illicitum in Sacramento conferendis sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti relicta tutiore.* Circa quam, pro materia Matrimonii, notanda sunt sequentia cum communi ex *Gob. tr.* 10. à n. 732. & *Carden.* in 2. crisi diff. 2. à n. 514.

38. §. 1. Ex damnatione illius propositionis sequitur, illicitum esse contrahere Matrimonium sequendo opinionem tantum probabilem de illius valore relicta tutiore, quæ ad valorem præterea requirit aliquid, quod non observatur, nisi accedat aliquid, ex quo valor talis Matrimonii reddatur sufficienter certus: quamvis enim *Felguera* explicans hanc propositionem damnatam putet non prohiberi praxin illius in rebus, quæ non sunt de Jure divino, sed tantum de Jure ecclesiastico, uti sunt multa in materia Matrimonii; sententia tamen illa rejicitur ab omnibus, & ratio est, quia finis damnationis erat, ne Sa